

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ SZKOLNEJ

Uchwalona 20 października 1990 roku

Nowelizowana:

29 maja 1993 roku,

6 listopada 1995 roku,

23 kwietnia 1999 roku,

6 listopada 2000 roku,

30 stycznia i 6 marca 2006 roku,

16 marca 2010 roku,

16 marca 2015 roku.

1 PREAMBUŁA

My, uczennice, uczniowie, nauczyciele, nauczycielki i rodzice, by urzeczywistnić nasze zamiary i aspiracje związane z kształceniem i wychowaniem młodzieży, powołujemy do życia Rzeczpospolitą Szkolną. Będzie ona krzewić wiedzę, umiejętność współpracy, wartości demokratyczne oraz poszanowanie praw człowieka.

2 WŁADZE NADRZĘDNE

2.1 Władzę nad Rzeczpospolitą Szkolną, zwaną dalej także Zespołem, sprawuje Towarzystwo Przyjaciół Pierwszego Społecznego Liceum Ogólnokształcącego.

2.2 Towarzystwo decyduje o istnieniu Rzeczypospolitej Szkolnej, materialnych podstawach jej działalności oraz o strategii jej rozwoju.

2.3 Kompetencje Władz Towarzystwa określa Statut Towarzystwa.

3 USTRÓJ RZECZYPOSPOLITEJ SZKOLNEJ

3.1 Obywatelkami i obywatelami Rzeczypospolitej Szkolnej są członkowie i członkinie trzech stanów:

- uczniowskiego

- rodzicielskiego

- nauczycielskiego (stan ten stanowią wszystkie osoby na stałe pracujące w szkołach Zespołu)

3.1.1 Absolwentki i absolwenci szkół Zespołu mają prawo do udziału w systemie demokratycznym szkoły, którą skończyli.

3.1.2 Szkoły regulują udział swoich absolwentów i absolwentek we własnym systemie demokratycznym.

3.1.3 Instytucje ustawodawcze szkół mają prawo nadawać honorowe obywatelstwo, określając przynależność stanową.

3.2 Stany podlegają temu samemu prawu, acz ze względu na różne role, jakie odgrywają w Rzeczypospolitej, posiadają różne prerogatywy.

3.2.1 We wszystkich demokratycznie wybieranych, przedstawicielskich władzach szkół zasiadają członkinie/członkowie wszystkich trzech stanów.

3.2.1.1 W demokratycznie wybieranych, przedstawicielskich władzach szkół uczniowie/uczennice mają zagwarantowaną 1/3 miejsc.

3.3 Rolę ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską w szkołach Zespołu realizują demokratyczne władze szkół.

3.3.1 Władzę wykonawczą w szkole pełnią również Rada Pedagogiczna oraz Dyrektorka/Dyrektor.

3.4 RADA PEDAGOGICZNA

3.4.1 W każdej ze szkół na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu działa Rada Pedagogiczna.

3.4.2 Rada Pedagogiczna decyduje o wszystkich sprawach dydaktycznych i wychowawczych zgodnie z przyjętą przez TP PSLO strategią rozwoju Zespołu:

- ustala i przyjmuje program nauczania,
- ustala i zatwierdza program wychowawczy szkoły,
- dokonuje oceny i promocji uczniów i uczennic.

3.4.3 Rada Pedagogiczna składa wnioski do Dyrektorki/Dyrektora o przyjęcie lub odwołanie ucznia/uczennicy.

3.4.4 Rady Pedagogiczne wszystkich szkół mogą zbierać się na wspólnych posiedzeniach, by decydować o Ideach Wychowawczych Szkół.

3.5 DYREKTORKI/DYREKTORZY SZKÓŁ

3.5.1 Każdą ze szkół kieruje jej Dyrektor/Dyrektorka.

3.5.2 Rada Pedagogiczna ma prawo wyboru Dyrektorki/Dyrektora szkoły.

3.5.2.1 Do wyboru Dyrektora/Dyrektorki szkoły Rada Pedagogiczna może poszerzyć swój skład o pozostałe pracowniczki/pozostałych pracowników szkoły.

3.5.2.2 Zarząd TP I SLO zatwierdza bądź odrzuca wybór Rady Pedagogicznej.

3.5.2.3 W sytuacji odrzucenia kandydata/kandydatki wybranego przez Radę Pedagogiczną ma ona 30 dni na ponowne wskazanie kandydatki/kandydata,

jeżeli kandydat/kandydatka ten nie zostanie zatwierdzony przez Zarząd lub Rada Pedagogiczna nie wskaże kandydatki/kandydata przez 30 dni Zarząd TP I SLO ma prawo mianować Dyrektora/Dyrektorke.

3.5.2.4 Rada Pedagogiczna każdej szkoły uchwała załącznik do Regulaminu Rady Pedagogicznej, w którym ustala zasady wyboru Dyrektorki/Dyrektora. Załącznik ten zatwierdza Zarząd.

3.5.3 Dyrektor/Dyrektorka powołuje wicedyrektorki/wicedyrektorów i określa zakres ich obowiązków.

3.5.4 Dyrektor/Dyrektorka kieruje bieżącą pracą szkoły.

3.5.5 Dyrektorka/Dyrektor podejmuje decyzje w sprawie przyjmowania do pracy lub zwalniania nauczycieli i nauczycielek.

3.5.6 Dyrektorka/Dyrektor podejmuje decyzje w sprawie przyjmowania i usuwania ze szkoły uczniów i uczennic.

3.5.7 Dyrektorka/Dyrektor reprezentuje szkołę wobec władz oświatowych.

3.5.8 Dyrektorzy i Dyrektorki szkół tworzą Radę Dyrektorów i wybierają spośród siebie jej przewodniczącą/przewodniczącego. Przewodniczący/Przewodnicząca Rady Dyrektorów może zwołać wspólne posiedzenie Rad Pedagogicznych.

3.6 Władze ustawodawcze szkół mogą podejmować decyzje nie zastrzeżone w punktach 3.4 i 3.5.

3.7 Każda ze szkół posiada Regulamin Szkoły oraz demokratycznie przez siebie uchwaloną ustawę ustrojową określającą istnienie i zasady działania władz demokratycznych.

3.8 Władzą sądowniczą Rzeczypospolitej Szkolnej jest Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej oraz sądy szkolne.

4 WŁADZE RZECZYPOSPOLITEJ SZKOLNEJ

4.1 WŁADZA USTAWODAWCZA

4.1.1 Władzą konstytucyjną Rzeczypospolitej Szkolnej jest Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.1.2 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej ma moc zmieniania Konstytucji Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.1.3 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej podejmuje uchwały, adresatki i adresaci uchwał z Zespołu mają obowiązek oficjalnego ustosunkowania się do nich z podaniem uzasadnienia swojego stanowiska.

4.1.4 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej składa się z równej delegacji szkół oraz z pięciu posłów absolwentów/posłanek absolwentek Zespołu.

4.1.4.1 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej składa się z nie więcej niż sześćdziesięciu delegatek/delegatów. Liczba delegatów/delegatek z każdej ze szkół Zespołu jest możliwie największa.

4.1.4.2 Sposób wyłaniania delegatek/delegatów na Sejm Rzeczypospolitej określają ustawy ustrojowe szkół Zespołu.

4.1.4.3 Posłowie absolwenci/Posłanki absolwentki Zespołu wybierani są demokratycznie w trybie określonym przez regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.1.5 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej zwoływany jest na wniosek ciała ustawodawczego jednej ze szkół Zespołu lub w przypadku przewidzianym w punkcie 4.2.5.1 przez Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.1.6 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej zmienia Konstytucję Rzeczypospolitej Szkolnej bezwzględną większością głosów swego konstytucyjnego składu, przy obecności co najmniej jednej delegatki/jednego delegata każdej ze szkół Zespołu.

4.1.7 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów.

4.1.8 Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej działa na podstawie przyjętego przez siebie regulaminu.

4.2 WŁADZA SĄDOWNICZA

4.2.1 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej rozstrzyga sprawy sporne zaistniałe na terenie Szkół dotyczące prawa Rzeczypospolitej Szkolnej i szkół Zespołu, pełni także funkcje rozjemcze.

4.2.2 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej orzeka o zgodności zarządzeń władz szkół Zespołu i prawa szkolnego z Konstytucją Rzeczypospolitej Szkolnej na wniosek obywatela, obywatelki, absolwentki, absolwenta lub władzy szkolnej.

4.2.3 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej dokonuje interpretacji dorobku prawnego szkół Zespołu oraz orzeka o łamaniu prawa Rzeczypospolitej Szkolnej i szkół Zespołu, zgodności zarządzeń władz szkół Zespołu z prawem szkolnym na wniosek obywatela, obywatelki lub władzy szkolnej.

4.2.4 Władze ustawodawcze szkół Zespołu mają prawo powołania wewnętrznego ciała rozjemczego, mającego charakter sądu pierwszej instancji zwanego Sądem Szkolnym.

4.2.4.1 W razie powołania przez szkołę Zespołu Sądu Szkolnego, Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej pełni funkcje drugiej instancji.

4.2.4.2 Sąd Szkolny dokonuje interpretacji dorobku prawnego szkoły oraz orzeka o łamaniu prawa szkolnego i Rzeczypospolitej Szkolnej oraz o

zgodności zarządzeń władz szkoły z prawem szkolnym, w charakterze sądu pierwszej instancji.

4.2.4.3 Zasady działania Sądu Szkolnego i powoływania w jego skład sędzini/sędziów szkolnych określa ustawa ustrojowa szkoły.

4.2.5 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej zaleca zmianę części lub całości wadliwego przepisu lub zarządzenia niezgodnego z prawem szkolnym lub Konstytucją Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.2.5.1 W razie niedostosowania się do orzeczenia Sądu Rzeczypospolitej drugiej instancji w kwestii zgodności prawa szkolnego szkół Zespołu z Konstytucją Rzeczypospolitej Szkolnej, Sąd Rzeczypospolitej zwołuje Sejm Rzeczypospolitej Szkolnej, który może zmienić prawo szkolne zgodnie z orzeczeniem Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.2.6 Wykładnia Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej jest obowiązującym prawem Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.2.7 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej oraz Sądy Szkolne nie orzekają kar.

4.2.8 W skład Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej wchodzi po trzech przedstawicieli/po trzy przedstawicielki szkół Zespołu po jednym z każdego stanu.

4.2.8.1 Sędzinie/Sędziowie Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej są demokratycznie wybierani na nie dłużej niż rok.

4.2.8.2 Tryb wyboru sędziów/sędzini w każdej ze szkół Zespołu określa ustawa ustrojowa szkoły Zespołu.

4.2.8.3 Sędzinią/Sędzią nie może być Dyrektor/Dyrektorka Szkoły.

4.2.8.4 Sędzini-elekt/Sędzia-elekt staje się sędzią/sędzinią z chwilą złożenia ślubowania przed władzą ustawodawczą swojej szkoły Zespołu.

4.2.9 Nikt nie może orzekać we własnej sprawie.

4.2.10 Posiedzenia Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej są jawne. Na wniosek strony Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej może z ważnych powodów wyłączyć jawność.

4.2.11 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej pierwszej instancji orzeka w składzie trzyosobowym: uczennica/uczeń, rodzic i nauczyciel/nauczycielka.

4.2.11.1 Skład sądu pierwszej instancji jest losowany w trybie określonym przez regulamin Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej.

4.2.11.2 Na prośbę jednej ze stron sędzinie/sędziowie wybierane/wybrani przez szkołę, której sprawa dotyczy zostają wyłączone/wyłączeni z losowania do składu pierwszej instancji.

4.2.11.3 Sędzia/Sędzini będący stroną sprawy zostaje wyłączonej/wyłączona z losowania składu pierwszej instancji.

4.2.12 Od orzeczenia Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej pierwszej instancji przysługuje odwołanie do Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej drugiej instancji w terminie 7 dni.

4.2.13 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej drugiej instancji orzeka w składzie co najmniej sześciu Sędzini/Sędziów, pochodzących z trzech stanów.

4.2.13.1 Regulamin Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej określa tryb powoływania składu sądu drugiej instancji.

4.2.13.2 Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej drugiej instancji stanowi również drugą instancję dla Sądu Szkolnego szkoły Zespołu.

4.2.14 Wydając orzeczenie Sędziowie/Sędzini zmierzają do jednomyślności, jeśli nie da się jej osiągnąć, orzeczenie zapada większością głosów.

4.2.15 Szczegółowe zasady działania Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej oraz tryb postępowania przed Sądem Rzeczypospolitej Szkolnej określa Regulamin Sądu Rzeczypospolitej Szkolnej uchwalony przez Sąd Rzeczypospolitej Szkolnej.

5 PRAWA I OBOWIĄZKI OBYWATELKI/OBYWATELA RZECZYPOSPOLITEJ SZKOLNEJ

5.1 Każdy obywatel/Każda obywatelka Rzeczypospolitej Szkolnej ma równy dostęp do instytucji demokratycznych szkół Zespołu.

5.2 Każda obywatelka/Każdy obywatel Rzeczypospolitej Szkolnej ma prawo do:

5.2.1 poszanowania swoich przekonań;

5.2.2 godnego traktowania przez władze szkoły oraz innych członków/członkiń społeczności szkolnej;

5.2.3 wolności słowa i ekspresji - oznacza to, że nikt nie może być ukarany za przedstawioną opinię, z wyjątkiem sytuacji, w której ta opinia godzi w godność osobistą lub jest przedstawiona w sposób wulgarny;

5.2.4 pełnego wykorzystania stwarzanych przez szkołę możliwości dydaktycznych; oznacza to między innymi:

5.2.4.1 dla nauczycielki/nauczyciela: prawo do wyboru treści i metod nauczania zgodnie z programem dydaktycznym i wychowawczym szkoły;

5.2.4.2 dla ucznia/uczennicy: prawo do indywidualnego toku nauczania oraz prawo do zaliczenia całości programu danego przedmiotu w danym roku szkolnym w drodze egzaminu klasyfikacyjnego, najpóźniej w przeddzień klasyfikacji;

5.2.5 obrony - oznacza to, że każda obywatelka/każdy obywatel Rzeczypospolitej Szkolnej ma prawo odwołania się od krzywdzącej decyzji dowolnego organu władzy szkolnej do władzy sądowniczej;

5.2.6 koalicji - oznacza to, że każdy obywatel/każda obywatelka Rzeczypospolitej Szkolnej ma prawo do swobodnego zrzeszania się i tworzenia organizacji oraz prawo do tworzenia organizacji i doraźnych komitetów dla poparcia jakiejś inicjatywy;

5.3 Obywatelki/Obywatele Rzeczypospolitej Szkolnej zobowiązani są do:

5.3.1 odnoszenia się do siebie z szacunkiem i życzliwością oraz okazywania wzajemnej tolerancji; wszelkie kwestie sporne zaistniałe na terenie szkoły winny być rozstrzygane zgodnie z zasadami etyki wyływającymi z ducha Deklaracji Praw Człowieka;

6 PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

6.1 O trybie wprowadzania zmian ustrojowych związanych ze zmianą Konstytucji Rzeczypospolitej Szkolnej Obojga Terytoriów decydują dotychczasowe władze ustawodawcze szkół Zespołu.

6.2 Znosi się wszystkie obowiązujące ustawy wielkie.